

Силабус дисципліни (курсу)

«Професійна етика бухгалтера, аудитора і податківця»

Ступінь освіти: бакалавр
Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Посилання на курс у системі дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1004>

Семестр: 5
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Розклад занять: <https://kpd.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Коркушко Олег Никодимович

науковий ступінь; кандидат економічних наук
вчене звання доцент

Контактна інформація: Тел. (067) 9860449
e-mail: oleg-ua82@ukr.net

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів освіти цілісної системи знань із теоретичного оволодіння та набуття практичних навичок щодо використання міжнародних та вітчизняних норм і принципів поведінки та моралі професійних бухгалтерів, аудиторів і податківців, визнання відповідальності перед власниками й колективом підприємства та перед громадськістю.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість змістових модулів	2
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	«Теорія бухгалтерського обліку», «Фінансовий облік 1».

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
ЗК03.	Здатність працювати в команді.
ЗК04.	Здатність працювати автономно.
ЗК 05.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК06.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК07.	Здатність бути критичним та самокритичним.
ЗК 16.	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
СК02.	Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
СК05.	Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.
СК09.	Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
СК10.	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
СК11.	Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
ПР17.	Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
ПР20.	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.
ПР25.	Визначати випадки, ухвалювати рішення та діяти щодо неприпустимості корупції та професійної недоброчесності у сфері обліку і оподаткування

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Ле кці ї	Пр ак ти чні	Се мі на р ські	Лаб ора тор ні	Са мо сті йн і		
18	8	4		9	Змістовий модуль №1. Теоретичні засади професійної етики фахівця з обліку, аудиту і оподаткування	
6	2	2		3	Тема 1. Теоретичні засади професійної етики	Генезис, предмет та основні категорії етики. Теорії етики та моральний облік. Концепції та моделі морального розвитку.
6	2	2		3	Тема 2. Корпоративна етика та соціальна	Сутність і принципи корпоративної етики та соціальної відповідальності. Регламентация

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінари	Лабораторні	Самостійні		
					відповідальність	корпоративної етики та соціальної відповідальності. Кодекси етики та кодекси корпоративної поведінки.
6	4			3	Тема 3. Основи етики професійних бухгалтерів, аудиторів і податківців	Кодифікація професійної етики бухгалтерів. Основні принципи етики професійного бухгалтера. Концептуальна основа етики професійних бухгалтерів.
18	10	2		21	Змістовий модуль №2. Практичні аспекти професійної етики бухгалтера, аудитора і податківця	
4	2			7	Тема 4. Професійна етика бухгалтера в бізнесі	Загрози дотриманню основоположних принципів та дії бухгалтерів. Реагування на недотримання законодавчих вимог.
6	2	2		3	Тема 5. Професійна етика бухгалтера в публічній практиці	Регулювання етики професійного бухгалтера в публічній практиці в Україні. Дотримання етичних принципів професійним бухгалтером у публічній практиці. Міжнародні стандарти незалежності.
4	2			7	Тема 6. Етика для працівників державного аудиторського контролю	Сутність, мета та завдання Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту. Морально-етичні принципи професійної діяльності працівників підрозділу внутрішнього аудиту. Протидія одержанню неправомірної вигоди та подарунків працівниками підрозділу внутрішнього аудиту.
4	4			4	Тема 7. Етика для працівників державної податкової служби України	Сутність, мета та завдання етики працівників Державної податкової служби. Морально-етичні принципи професійної діяльності працівника Державної податкової служби. Правила етичної поведінки в органах Державної податкової служби.
36	18	6		30	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у

пропусків занять	силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до отримання заліку – форма підсумкового контролю рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі оцінювання усіх складових поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Залікова оцінка	Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою і відображається як підсумкова (рейтингова) оцінка з дисципліни з врахуванням оцінок за змістові модулі з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як зважена з оцінок змістових модулів з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)	Задовільно	
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Професійна етика бухгалтера, аудитора і податківця»:

Залік:

		Рейтингова
--	--	------------

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				(підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік
40 %			60 %				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Нормативні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський Кодекс України : за станом на 6 жовтня 2016 р. // Верховна Рада України / Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №18, 19-20,21-22, ст. 144. 2. Податковий кодекс України : Закон від 02.12.2010 № 2755-VI / остання редакція від 21.12.2016. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV, із змінами та доповненнями / поточна редакція від 03.11.2016 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14 4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24 5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 09.12.2011 р.; 6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку
--------------------	---

	активів, капіталу, зобов'язань
Основна література	<p>7. Бухгалтерський облік та оподаткування: Навчальний посібник / За ред. Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського. Львів: Бухгалтерський центр "Ажур", 2010.</p> <p>8. Герасим П. М., Хомин П. Я. Бухгалтерський облік за журнальною формою рахівництва. Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2003. 296с.</p> <p>9. Голов С.Ф., Голубка Я.В., Костюченко В.М., Кузіна Р.В., Чижевська Л.В. Професійна етика бухгалтера: підручник. Житомир, ПП Рута 2022. 260 с.</p> <p>10. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік: Підручник. Київ: Лібра, 2005. 976с.</p> <p>11. Кім Г., Сопко В. В., Кім С. Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник. Київ. Центр навчальної літератури, 2004. 440 с.</p> <p>12. Коркушко О.Н., Кушнір Л.А., Шевчук Н.С. Вплив професійної етики бухгалтера, фінансиста і податківця на формування довіри до фінансової звітності. <i>Інклюзія і суспільство</i>. 2024. №3. URL: https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/issue/archive</p> <p>13. Коркушко О.Н., Кушнір Л.А. Бухгалтерський облік в країнах Європейського Союзу: досвід Польщі. <i>Економіка та суспільство</i>. 2022. № 42. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1679.</p> <p>14. Коркушко О. Н., Кушнір Л. А. Внутрішній аудит в умовах пандемії. <i>Східна Європа: економіка, бізнес та управління</i>. 2021. №3 (30). URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-30-2021. С.90-94.</p> <p>15. Кулинич М. Б., Скорук О. В. Професійна етика бухгалтера, аудитора та податківця : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 113 с.</p> <p>16. Лишиленко О. В. Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник. Київ: Вид-во "Центр навчальної літератури", 2004. 254с.</p> <p>17. Пушкар М. С. Фінансовий облік. Тернопіль: Карт-Бланш, 2002. 628с.</p> <p>18. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник, 2-ге вид. доповн. і переробл. Київ: Алеута, 2007. 954 с.</p>
Додаткова література	<p>19. Бутинець Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник, Житомир: ЖІТІ, 2009, 912 с.</p> <p>20. Лишиленко О. В. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник, Київ: Видавництво „Центр навчальної літератури”, 2005. 528с.</p> <p>21. Стельмашук А. М., Смоленюк П. С. Бухгалтерський облік, Київ: Центр учбової літератури, 2007, 452с.</p> <p>22. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика. Навч. Посібник. Київ: „Центр навчальної літератури”, 2010. 536с.</p> <p>23. Коблянська О. І. Фінансовий облік: Навч. Посібник. Київ: Знання, 2007, 471с.</p> <p>24. Лень В. С. Фінансовий облік. Підручник, Київ: ВЦ «Академія», 2011, 608 с.</p> <p>25. Орлова В. К. Фінансовий облік. Навч. посібник. Київ: „Центр навчальної літератури”, 2010, 510с.</p> <p>26. Сопко В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2005, 412 с.</p> <p>27. Ethics for Accountants and Auditors / Louise Kretschmar, Frans Prinsloo, Korien Sander, Jaques Siebrits, Leon van Vuuren, Paul Vorster, Minka Woermann. Oxford University Press ; 4th edition (March 26, 2020). 262 p.</p>

	<p>28. Mehdi Talebian. Professional ethics in accounting and auditing: A necessity or choice. <i>European Online Journal of Natural and Social Sciences</i>. 2013. vol. 2, No. 3. P. 518–526. URL : https://european-science.com/eojnss/article/view/446.</p> <p>29. Paul Jaijairam. Ethics in Accounting. <i>Journal of Finance and Accountancy</i>. 2017. November. URL : https://www.researchgate.net/publication/321167489_Ethics_in_Accounting.</p>
Інтернет-ресурси	<p>30. http://zakon2.rada.gov.ua - Верховна Ради України;</p> <p>31. http://www.minfin.gov.ua - Міністерство фінансів України;</p> <p>32. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3 – Бібліотеки в Україні;</p> <p>33. http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;</p> <p>34. http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html - Бібліотеки та науково-інформаційні центри України;</p> <p>35. http://vobu.ua/ukr/"Все про бухгалтерський облік" - всеукраїнська професійна бухгалтерська газета;</p> <p>36. http://library.if.ua/books/ – Бібліотека економіста в Україні;</p> <p>37. http://buklib.net/index.php?option=com_jbook&catid=0 – Буковинська бібліотека;</p> <p>38. http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника;</p> <p>39. http://vobu.ua/ukr/ – "Все про бухгалтерський облік" - всеукраїнська професійна бухгалтерська газета;</p> <p>40. http://www.balance.ua/ – Видавничо-консалтингова компанія Баланс-Клуб;</p> <p>41. http://www.osvita.com.ua - освітній портал;</p> <p>42. http://www.mon.gov.ua – офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.</p>

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С.Юрія

 Годнюк І.В.

 Тимків А.О.